Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 17ης Δεκεμβρίου 2020*

«Αίτηση αναιρέσεως – Προσέγγιση των νομοθεσιών – Κανονισμός (ΕΕ) 305/2011 – Εναρμονισμένοι όροι εμπορίας δομικών προϊόντων – Εναρμονισμένα τεχνικά πρότυπα και προδιαγραφές – Εναρμονισμένα πρότυπα EN 14342:2013, EN 14904:2006, EN 13341:2005 + A1:2011 και EN 12285-2:2005 – Προσφυγή ακυρώσεως»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-475/19 P και C-688/19 P,

με αντικείμενο δύο αιτήσεις αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκαν στις 20 Ιουνίου και στις 18 Σεπτεμβρίου 2019,

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εκπροσωπούμενη από τους J. Möller και R. Kanitz, επικουρούμενους από τους M. Kottmann, M. Winkelmüller και F. van Schewick, Rechtsanwälte,

αναιρεσείουσα (C-475/19 P και C-688/19 P),

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι οι:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους C. Hermes, M. Huttunen και A. Sipos,

καθής πρωτοδίκως (C-475/19 P και C-688/19 P),

Δημοκρατία της Φινλανδίας, εκπροσωπούμενη από τον S. Hartikainen και την A. Laine,

παρεμβαίνουσα πρωτοδίκως (C-475/19 P),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, L. Bay Larsen, C. Toader (εισηγήτρια), M. Safjan και N. Jääskinen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Campos Sánchez-Bordona

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της απόφασης που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητεί την αναίρεση της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 10ης Απριλίου 2019, Γερμανία κατά Επιτροπής (T-229/17, μη δημοσιευθείσα, στο εξής: πρώτη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2019:236), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή ακυρώσεως που είχε ασκήσει η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για την ακύρωση, πρώτον, της απόφασης (ΕΕ) 2017/133 της Επιτροπής, της 25ης Ιανουαρίου 2017, σχετικά με τη διατήρηση, υπό περιορισμούς, των στοιχείων αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου ΕΝ 14342:2013 «Ξύλινα δάπεδα: Χαρακτηριστικά, αξιολόγηση της συμμόρφωσης και σήμανση» στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 2017, L 21, σ. 113), δεύτερον, της απόφασης (ΕΕ) 2017/145 της Επιτροπής, της 25ης Ιανουαρίου 2017, σχετικά με τη διατήρηση, υπό περιορισμούς, των στοιχείων αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου ΕΝ 14904:2006 «Τάπητες αθλοπαιδιών — Προδιαγραφή για τάπητες εσωτερικών χώρων πολλαπλών αθλοπαιδιών» στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 2017, L 22, σ. 62) (στο εξής, από κοινού: πρώτες επίδικες αποφάσεις), τρίτον, την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2017, στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας [δομικών προϊόντων] και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ 2017, C 76, σ. 32, στο εξής: ανακοίνωση εφαρμογής), στο μέτρο που η ανακοίνωση αυτή αναφέρεται στα εναρμονισμένα πρότυπα ΕΝ 14342:2013 και ΕΝ 14904:2006, τέταρτον, της ανακοίνωσης της Επιτροπής, της 11ης Αυγούστου 2017, στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας [δομικών προϊόντων] και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ (ΕΕ 2017, C 267, σ. 16), στο μέτρο που η ανακοίνωση αυτή αναφέρεται στα εναρμονισμένα πρότυπα ΕΝ 14342:2013 και ΕΝ 14904:2006, πέμπτον, της ανακοίνωσης της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2017, στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας [δομικών προϊόντων] και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ (ΕΕ 2017, C 435, σ. 41), στο μέτρο που η ανακοίνωση αυτή αναφέρεται στα εναρμονισμένα πρότυπα ΕΝ 14342:2013 και ΕΝ 14904:2006, και, έκτον, της ανακοίνωσης της Επιτροπής, της 9ης Μαρτίου 2018, στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας [δομικών προϊόντων] και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ (ΕΕ 2018, C 92, σ. 139), στο μέτρο που η ανακοίνωση αυτή αναφέρεται στα εναρμονισμένα πρότυπα ΕΝ 14342:2013 και ΕΝ 14904:2006 (στο εξής, από κοινού: οι άλλες τρεις επίδικες ανακοινώσεις).

2 Με την αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση C-688/19 P η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητεί την αναίρεση της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της 9ης Ιουλίου 2019, Γερμανία κατά Επιτροπής (T-53/18, μη δημοσιευθείσα, στο εξής: δεύτερη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2019:490), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή ακυρώσεως που είχε ασκήσει η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για την ακύρωση, πρώτον, της απόφασης (ΕΕ) 2017/1995 της Επιτροπής, της 6ης Νοεμβρίου 2017, σχετικά με τη διατήρηση των στοιχείων αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου ΕΝ 13341:2005 + A1:2011 για τις θερμοπλαστικές σταθερές δεξαμενές για υπέργεια αποθήκευση καυσίμου θέρμανσης, κηροζίνης και πετρελαίου οικιακής χρήσης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 2017, L 288, σ. 36), και, δεύτερον, της απόφασης (ΕΕ) 2017/1996 της Επιτροπής, της 6ης Νοεμβρίου 2017, σχετικά με τη διατήρηση των στοιχείων αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου ΕΝ 12285-2:2005 «Χαλύβδινες δεξαμενές κατασκευασμένες σε εργοστάσιο» στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 2017, L 288, σ. 39) (στο εξής, από κοινού: δεύτερες επίδικες αποφάσεις).

Το νομικό πλαίσιο

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 1 έως 3 του κανονισμού (ΕΕ) 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας δομικών προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ 2011, L 88, σ. 5, και διορθωτικό ΕΕ 2013, L 103, σ.10), έχουν ως εξής:

«(1) Σύμφωνα με τους κανόνες των κρατών μελών, τα δομικά έργα πρέπει να σχεδιάζονται και να εκτελούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια ατόμων, οικόσιτων ζώων ή περιουσιών, ούτε να προκαλείται ζημία στο περιβάλλον.

(2) Οι εν λόγω κανόνες έχουν άμεση επίδραση στις απαιτήσεις των δομικών προϊόντων. Οι απαιτήσεις αυτές αντικατοπτρίζονται συνεπώς στα εθνικά πρότυπα για τα προϊόντα, στις εθνικές τεχνικές εγκρίσεις και σε άλλες εθνικές τεχνικές προδιαγραφές και διατάξεις που σχετίζονται με τα δομικά προϊόντα. Οι απαιτήσεις αυτές, λόγω των αποκλίσεων που παρουσιάζουν, εμποδίζουν το εμπόριο μέσα στην Ένωση.

(3) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να μην περιορίζει το δικαίωμα των κρατών μελών να προσδιορίζουν τις απαιτήσεις που θεωρούν αναγκαίες για να διασφαλιστεί η προστασία της υγείας, του περιβάλλοντος και των εργαζομένων όταν χρησιμοποιούν δομικά προϊόντα.»

4 Το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού, το οποίο επιγράφεται «Αντικείμενο», ορίζει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός θεσπίζει όρους για τη διάθεση ή τη διαθεσιμότητα στην αγορά δομικών προϊόντων με την κατάρτιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την έκφραση της επίδοσης των δομικών προϊόντων σε σχέση με τα ουσιώδη χαρακτηριστικά τους και σχετικά με τη χρήση της σήμανσης CE στα εν λόγω προϊόντα.»

5 Το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

[…]

4) “ουσιώδη χαρακτηριστικά”: τα χαρακτηριστικά του δομικού προϊόντος που σχετίζονται με τις βασικές απαιτήσεις δομικών έργων·

[…]».

6 Το άρθρο 3 του κανονισμού 305/2011, το οποίο επιγράφεται «Βασικές απαιτήσεις δομικών έργων και ουσιώδη χαρακτηριστικά δομικών προϊόντων», στις παραγράφους 1 και 2 ορίζει τα εξής:

«1. Οι βασικές απαιτήσεις δομικών έργων που παρατίθενται στο παράρτημα Ι αποτελούν τη βάση για την προετοιμασία των εντολών τυποποίησης και των εναρμονισμένων τεχνικών προδιαγραφών.

2. Τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των δομικών προϊόντων καθορίζονται σε εναρμονισμένες τεχνικές προδιαγραφές σε σχέση με τις βασικές απαιτήσεις δομικών έργων.»

7 Το άρθρο 8 του κανονισμού αυτού, το οποίο επιγράφεται «Γενικές αρχές και χρήση της σήμανσης CE», στην παράγραφο 4 ορίζει τα εξής:

«Κράτος μέλος δεν μπορεί να απαγορεύει ούτε να εμποδίζει, εντός της επικράτειάς του ή υπό την ευθύνη του, τη διαθεσιμότητα στην αγορά ή τη χρήση των δομικών προϊόντων που φέρουν τη σήμανση CE, όταν οι δηλωθείσες επιδόσεις αντιστοιχούν στις απαιτήσεις για τη χρήση αυτή στο συγκεκριμένο κράτος μέλος».

8 Το άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο επιγράφεται «Εναρμονισμένα πρότυπα», ορίζει τα εξής:

«1. Τα εναρμονισμένα πρότυπα θεσπίζονται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης που παρατίθενται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 98/34/ΕΚ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών (ΕΕ 1998, L 204, σ. 37)], βάσει αιτημάτων (αποκαλούμενων στο εξής “εντολές”) που εκδίδονται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας μετά από διαβούλευση με τη μόνιμη επιτροπή δομικών κατασκευών που προβλέπει το άρθρο 64 του παρόντος κανονισμού (αποκαλούμενη στο εξής “μόνιμη επιτροπή δομικών κατασκευών”).

[…]

3. Τα εναρμονισμένα πρότυπα καθορίζουν τις μεθόδους και τα κριτήρια για την αξιολόγηση της επίδοσης των δομικών προϊόντων σε σχέση με τα ουσιώδη χαρακτηριστικά τους.

Όταν προβλέπεται από τη σχετική εντολή, το εναρμονισμένο πρότυπο αναφέρεται στην προοριζόμενη χρήση των προϊόντων τα οποία καλύπτει.

Τα εναρμονισμένα πρότυπα, κατά περίπτωση και χωρίς να διακυβεύεται η ακρίβεια, η αξιοπιστία ή η σταθερότητα των αποτελεσμάτων, θεσπίζουν μεθόδους λιγότερο επαχθείς από τη διενέργεια δοκιμών για την αξιολόγηση της επίδοσης των δομικών προϊόντων σε σχέση με τα ουσιώδη χαρακτηριστικά τους.

[…]

5. Η Επιτροπή αξιολογεί τη συμμόρφωση των εναρμονισμένων προτύπων που θεσπίζονται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης με τη σχετική εντολή.

Η Επιτροπή δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* τον κατάλογο των αναφορών των εναρμονισμένων προτύπων που συμμορφώνονται με τις σχετικές εντολές.

Για κάθε εναρμονισμένο πρότυπο του καταλόγου επισημαίνονται τα ακόλουθα:

α) αναφορές των εναρμονισμένων τεχνικών προδιαγραφών που έχουν αντικατασταθεί, εφόσον υπάρχουν·

β) ημερομηνία έναρξης της περιόδου συνύπαρξης·

γ) ημερομηνία λήξης της περιόδου συνύπαρξης.

Η Επιτροπή δημοσιεύει τυχόν ενημερώσεις του εν λόγω καταλόγου.

Από την ημερομηνία έναρξης της περιόδου συνύπαρξης είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί εναρμονισμένο πρότυπο προκειμένου να καταρτισθεί δήλωση επιδόσεων για δομικό προϊόν το οποίο καλύπτει. Οι εθνικοί οργανισμοί τυποποίησης υποχρεούνται να μεταφέρουν τα εναρμονισμένα πρότυπα σύμφωνα με την οδηγία 98/34/ΕΚ.

Με την επιφύλαξη των άρθρων 36 έως 38, από την ημερομηνία λήξης της περιόδου συνύπαρξης το εναρμονισμένο πρότυπο είναι ο μόνος τρόπος που χρησιμοποιείται για την κατάρτιση δήλωσης επιδόσεων για δομικό προϊόν το οποίο καλύπτει.

Στο τέλος της περιόδου συνύπαρξης, τα αντικρουόμενα εθνικά πρότυπα αποσύρονται και τα κράτη μέλη τερματίζουν την ισχύ όλων των αντικρουόμενων εθνικών διατάξεων.»

9 Το άρθρο 18 του κανονισμού 305/2011, το οποίο επιγράφεται «Επίσημη ένσταση κατά εναρμονισμένων προτύπων», προβλέπει τα εξής:

«1. Όταν ένα κράτος μέλος ή η Επιτροπή θεωρεί ότι ένα εναρμονισμένο πρότυπο δεν ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις που προβλέπονται στη σχετική εντολή, το εν λόγω κράτος μέλος ή η Επιτροπή, έπειτα από διαβουλεύσεις με τη μόνιμη επιτροπή δομικών κατασκευών, παραπέμπει το θέμα στην επιτροπή που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 5 της οδηγίας 98/34/ΕΚ, αναπτύσσοντας τα επιχειρήματά του. Η εν λόγω επιτροπή προβαίνει σε διαβούλευση με τους σχετικούς ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης και διατυπώνει τη γνώμη της χωρίς καθυστέρηση.

2. Με βάση τη γνωμοδότηση της επιτροπής που συστάθηκε με το άρθρο 5 της οδηγίας 98/34/ΕΚ, η Επιτροπή αποφασίζει να δημοσιεύσει, να μη δημοσιεύσει, να δημοσιεύσει υπό περιορισμούς, να διατηρήσει, να διατηρήσει υπό περιορισμούς ή να αποσύρει τα στοιχεία αναφοράς του σχετικού εναρμονισμένου προτύπου στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

3. Η Επιτροπή ενημερώνει τον σχετικό ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης για την απόφασή της και, εάν χρειαστεί, ζητεί την αναθεώρηση των οικείων εναρμονισμένων προτύπων».

10 Το άρθρο 19 του κανονισμού αυτού, το οποίο επιγράφεται «Έγγραφο ευρωπαϊκής αξιολόγησης», στην παράγραφο 1 ορίζει τα εξής:

«Ύστερα από αίτημα κατασκευαστή για ευρωπαϊκή τεχνική αξιολόγηση, καταρτίζεται και εκδίδεται από τον οργανισμό των [οργανισμών τεχνικής αξιολόγησης] έγγραφο ευρωπαϊκής αξιολόγησης για κάθε δομικό προϊόν που δεν καλύπτεται ή που δεν καλύπτεται πλήρως από εναρμονισμένο πρότυπο, για το οποίο η επίδοση σε σχέση με τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί εξ ολοκλήρου σύμφωνα με υπάρχον εναρμονισμένο πρότυπο, επειδή μεταξύ άλλων:

[…]

β) για τουλάχιστον ένα ουσιώδες χαρακτηριστικό του εν λόγω προϊόντος, η μέθοδος αξιολόγησης που προβλέπεται από το εναρμονισμένο πρότυπο δεν είναι κατάλληλη· ή

γ) το εναρμονισμένο πρότυπο δεν προβλέπει καμία μέθοδο αξιολόγησης σε σχέση με τουλάχιστον ένα ουσιώδες χαρακτηριστικό του εν λόγω προϊόντος.»

11 Στο παράρτημα Ι του εν λόγω κανονισμού εξειδικεύονται οι «βασικές απαιτήσεις δομικών έργων». Το σημείο 3 του παραρτήματος αυτού, το οποίο επιγράφεται «Υγιεινή, υγεία και περιβάλλον», προβλέπει τα εξής:

«Τα δομικά έργα πρέπει να σχεδιάζονται και να κτίζονται κατά τρόπον ώστε να μην αποτελούν, σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους, απειλή για την υγιεινή ή την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, των ενοίκων ή των γειτόνων, ούτε να έχουν υπερβολικά μεγάλο αντίκτυπο, κατά τη συνολική διάρκεια του κύκλου ζωής τους, στην ποιότητα του περιβάλλοντος ή στο κλίμα κατά τη διάρκεια της κατασκευής, της χρήσης και της κατεδάφισής τους, ιδίως λόγω των ακόλουθων:

[…]

β) εκπομπή επικίνδυνων ουσιών, πτητικών οργανικών ενώσεων (ΠΟΕ), αερίων του θερμοκηπίου ή επικίνδυνων σωματιδίων στον αέρα εντός ή εκτός του κτιρίου·

[…]».

12 Η οδηγία 98/34 αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 89/686/ΕΟΚ και 93/15/ΕΟΚ και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 94/9/ΕΚ, 94/25/ΕΚ, 95/16/ΕΚ, 97/23/ΕΚ, 98/34/ΕΚ, 2004/22/ΕΚ, 2007/23/ΕΚ, 2009/23/ΕΚ και 2009/105/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της απόφασης αριθ. 1673/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 2012, L 316, σ. 12).

13 Η επιτροπή του άρθρου 5 της οδηγίας 98/34 αντικαταστάθηκε από την επιτροπή του άρθρου 22 του κανονισμού 1025/2012, υπό την αρχική του μορφή.

Το ιστορικό των διαφορών

Η υπόθεση C-475/19 P

14 Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται συνοπτικώς στις σκέψεις 5 έως 13 της πρώτης αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ως εξής:

«5 Στις 12 Νοεμβρίου 1997 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης [(CEN)] την εντολή υπ’ αριθ M/119 για την κατάρτιση εναρμονισμένων προτύπων για τις επενδύσεις δαπέδου. Τα πρότυπα αυτά θα έπρεπε να περιλαμβάνουν διάφορα ουσιώδη χαρακτηριστικά, όπως η αντίδραση στη φωτιά, η υδατοστεγανότητα, η αντοχή σε θραύση, η εκπομπή αμιάντου, φορμαλδεΰδης, η περιεκτικότητα σε πενταχλωροφαινόλη. Η εντολή M/119 δόθηκε υπό το κράτος της οδηγίας [89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών (ΕΕ 1989, L 40, σ. 12)] και τροποποιήθηκε με την εντολή M/137, της 25ης Ιουλίου 2000, και με την εντολή M/119 rev. 1, της 22ας Ιουνίου 2010, προκειμένου να περιληφθεί η εκπομπή άλλων επικινδύνων ουσιών, όπως των πτητικών οργανικών ενώσεων (ΠΟΕ).

6 Ένα από τα πρότυπα αυτά, το εναρμονισμένο πρότυπο ΕΝ 14342:2013 "Ξύλινα δάπεδα: Χαρακτηριστικά, αξιολόγηση της συμμόρφωσης και σήμανση" περιλάμβανε μεθόδους και κριτήρια αξιολόγησης της επίδοσης σε σχέση με διάφορα ουσιώδη χαρακτηριστικά. Όσον αφορά την έκλυση άλλων επικίνδυνων ουσιών όπως οι ΠΟΕ, η ρήτρα 4.4 του εναρμονισμένου προτύπου ΕΝ 14342:2013 προέβλεπε τα εξής:

"Οι εθνικές ρυθμίσεις για τις επικίνδυνες ουσίες μπορούν να απαιτούν επαλήθευση και δήλωση της έκλυσης άλλων επικίνδυνων ουσιών, ενδεχομένως και της περιεκτικότητας, πέραν αυτών στις οποίες γίνεται αναφορά στα άλλα άρθρα, κατά τη διάθεση των δομικών προϊόντων του παρόντος προτύπου στην αγορά.

Ελλείψει εναρμονισμένων ευρωπαϊκών μεθόδων δοκιμής, πρέπει να ελέγχεται και να δηλώνεται η έκλυση/η περιεκτικότητα βάσει των εθνικών διατάξεων που ισχύουν στον τόπο χρήσης […]".

7 Το εναρμονισμένο πρότυπο ΕΝ 14904:2006 "Τάπητες αθλοπαιδιών – Προδιαγραφή για τάπητες εσωτερικών χώρων πολλαπλών αθλοπαιδιών" αφορούσε, επίσης, διάφορα ουσιώδη χαρακτηριστικά, όπως η τριβή, η ανθεκτικότητα, η αντίδραση στη φωτιά, η εκπομπή φορμαλδεΰδης, η περιεκτικότητα σε πενταχλωροφαινόλη. Όσον αφορά τις λοιπές επικίνδυνες ουσίες, η σημείωση 1 του παραρτήματος ZA.1 του εν λόγω εναρμονισμένου προτύπου όριζε τα εξής:

"Πέρα από τυχόν ειδικά άρθρα του παρόντος προτύπου που αναφέρονται στις επικίνδυνες ουσίες, ενδέχεται να υπάρχουν και άλλες απαιτήσεις για τα προϊόντα του προτύπου αυτού. Προκειμένου να τηρηθούν οι διατάξεις της ευρωπαϊκής οδηγίας για τα δομικά προϊόντα, απαιτείται η παράλληλη τήρηση των εν λόγω απαιτήσεων στο μέτρο και στην έκταση που ισχύουν οι απαιτήσεις αυτές".

8 Στις 21 Αυγούστου 2015 η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υπέβαλε ενώπιον της Επιτροπής, δυνάμει του άρθρο 18 του κανονισμού 305/2011, επίσημες ενστάσεις κατά των εναρμονισμένων προτύπων ΕΝ 14342:2013 και ΕΝ 14904:2006.

9 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υποστήριξε ότι τα δύο επίδικα πρότυπα δεν ανταποκρίνονταν πλήρως στην εντολή της Επιτροπής και ότι τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των δομικών προϊόντων δεν είχαν καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 305/2011. Επισήμανε ότι τα δύο αυτά πρότυπα παραβίαζαν το άρθρο 17, παράγραφος 3, του κανονισμού 305/2011 καθώς και την εντολή M/119, καθόσον δεν περιείχαν εναρμονισμένες διαδικασίες αξιολόγησης σχετικά με την έκλυση των λοιπών επικινδύνων ουσιών, όπως οι ΠΟΕ.

10 Εν συνεχεία η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζήτησε, μέχρις ότου υπάρξουν εναρμονισμένες μέθοδοι ελέγχου σχετικά με την έκλυση άλλων επικίνδυνων ουσιών και με την εκπομπή ή την περιεκτικότητα όσον αφορά τις εν λόγω ουσίες, να αποσυρθούν από την *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* οι αναφορές των προτύπων ή, επικουρικώς, να δημοσιευθούν με επιφύλαξη, ώστε οι επίδικες ρήτρες των προτύπων σχετικά με την έκλυση άλλων επικίνδυνων ουσιών να θεωρηθούν μη εναρμονισμένες και να επιτραπεί στα κράτη μέλη να θεσπίσουν εθνικές διατάξεις σχετικά με τις μεθόδους ελέγχου, προκειμένου να τηρούνται οι βασικές απαιτήσεις δομικών έργων όσον αφορά τον τομέα της υγείας.

11 Στις 25 Ιανουαρίου 2017 η Επιτροπή εξέδωσε [τις πρώτες επίδικες αποφάσεις].

12 Το άρθρο 1 της απόφασης 2017/133 ορίζει τα εξής:

"Τα στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου ΕΝ 14342:2013 'Ξύλινα δάπεδα: Χαρακτηριστικά, αξιολόγηση της συμμόρφωσης και σήμανση' διατηρούνται με την επιβολή περιορισμού.

Η Επιτροπή προσθέτει τον παρακάτω περιορισμό στον κατάλογο των στοιχείων αναφοράς των εναρμονισμένων προτύπων που έχει δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*: 'Η παράγραφος 4.4 του προτύπου ΕΝ 14342:2013 αποκλείεται από το πεδίο εφαρμογής της δημοσιευμένης αναφοράς.'"»

13 Το άρθρο 1 της απόφασης 2017/145 ορίζει τα εξής:

"Τα στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου ΕΝ 14904:2006 'Τάπητες αθλοπαιδιών – Προδιαγραφή για τάπητες εσωτερικών χώρων πολλαπλών αθλοπαιδιών' διατηρούνται με την επιβολή περιορισμού.

Η Επιτροπή προσθέτει τον παρακάτω περιορισμό στον κατάλογο των στοιχείων αναφοράς των εναρμονισμένων προτύπων που έχει δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*: 'Η σημείωση 1 του παραρτήματος ZA.1 του προτύπου ΕΝ 14904:2006 αποκλείεται από το πεδίο εφαρμογής της δημοσιευμένης αναφοράς.'"»

15 Στις 10 Μαρτίου 2017 η Επιτροπή δημοσίευσε την ανακοίνωση «εφαρμογής», η οποία επαναλάμβανε τον κατάλογο του συνόλου των εναρμονισμένων προτύπων στον τομέα του κανονισμού 305/2011. Όσον αφορά τα δύο πρότυπα ΕΝ 14342:2013 και ΕΝ 14904:2006, η ανακοίνωση αυτή εξέθετε, κατ' ουσίαν, τους περιορισμούς που είχαν ήδη διατυπωθεί στις πρώτες επίδικες αποφάσεις.

16 Στις 11 Αυγούστου 2017, στις 15 Δεκεμβρίου 2017 και στις 9 Μαρτίου 2018, η Επιτροπή δημοσίευσε τις άλλες τρεις επίδικες ανακοινώσεις.

Η υπόθεση C-688/19 P

17 Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται συνοπτικώς στις σκέψεις 1 έως 12 της δεύτερης αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ως εξής:

«1 Στις 26 Φεβρουαρίου 1999 η [Επιτροπή] έδωσε [στη CEN] την εντολή υπ' αριθ. M/131 για την κατάρτιση εναρμονισμένων προτύπων για σωλήνες, δεξαμενές και σχετικά παρελκόμενα που δεν έρχονται σε επαφή με πόσιμο νερό. Οι προδιαγραφές αυτές θα έπρεπε να περιλαμβάνουν διάφορα ουσιώδη χαρακτηριστικά, όπως η μηχανική αντοχή και η σταθερότητα, η αντοχή σε σύνθλιψη, η φέρουσα ικανότητα και η στεγανότητα.

2 Το 2004 η CEN ενέκρινε το εναρμονισμένο πρότυπο ΕΝ 12285-2:2005 για τις χαλύβδινες δεξαμενές. Όσον αφορά το χαρακτηριστικό επίδοσης "μηχανική αντοχή και σταθερότητα", στο οποίο γινόταν αναφορά στην εντολή M/131, αυτό αναλύεται στους πίνακες του τμήματος ZA., οι οποίοι προβλέπουν ότι τα προϊόντα πρέπει να πληρούν, σε σχέση με το πάχος των τοιχωμάτων, τις απαιτήσεις της ρήτρας 4.3.6.1 και του πίνακα 3 του εναρμονισμένου προτύπου. Η ρήτρα και ο πίνακας αναφέρουν το ελάχιστο πάχος τοιχωμάτων που πρέπει να τηρείται για τις εν λόγω δεξαμενές.

3 Το 2005 και το 2010 η CEN ενέκρινε το εναρμονισμένο πρότυπο ΕΝ 13341:2005 + A1:2011 για τις θερμοπλαστικές σταθερές δεξαμενές. Το πρότυπο αυτό περιείχε μεθόδους και κριτήρια για την αξιολόγηση της επίδοσης για διάφορα ουσιώδη χαρακτηριστικά. Όσον αφορά το χαρακτηριστικό επίδοσης "μηχανική αντοχή και σταθερότητα", στο οποίο γινόταν αναφορά στην εντολή M/131, αυτό αναλύεται στους πίνακες του τμήματος ZA.1 του παραρτήματος ZA, οι οποίοι προβλέπουν ότι τα προϊόντα πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις των πινάκων 4 έως 6 του εναρμονισμένου προτύπου σχετικά με το πάχος των τοιχωμάτων. Οι πίνακες 4 έως 6 αναφέρουν το ελάχιστο πάχος τοιχωμάτων που πρέπει να τηρείται για τις εν λόγω δεξαμενές.

4 Τα εναρμονισμένα πρότυπα δεν περιέχουν ειδικές απαιτήσεις ή μεθόδους εκτίμησης για την περίπτωση που οι δεξαμενές αυτές χρησιμοποιούνται σε περιοχές με σεισμούς ή πλημμύρες. Ομοίως, δεν περιέχουν απαιτήσεις σχετικά με τη στερέωση στο έδαφος των δεξαμενών που προορίζονται για δομικές κατασκευές.

5 Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά τα χαρακτηριστικά επιδόσεων "αντοχή σε σύνθλιψη" και "φέρουσα ικανότητα", για τα οποία τα εν λόγω εναρμονισμένα πρότυπα δεν περιέχουν καμία μέθοδο ή κριτήριο αξιολόγησης των εν λόγω επιδόσεων.

6 Στις 21 Αυγούστου 2015, δυνάμει του άρθρου 18 του κανονισμού [305/2011], η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υπέβαλε επίσημες ενστάσεις ενώπιον της Επιτροπής κατά των εναρμονισμένων προτύπων ΕΝ 13341:2005 + A1: 2011 και ΕΝ 12285-2:2005.

7 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υποστήριξε ότι τα δύο επίμαχα πρότυπα δεν ανταποκρίνονταν πλήρως στην εντολή M/131 της Επιτροπής και ότι τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των δομικών προϊόντων δεν είχαν καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 305/2011. Επισήμανε ότι τα δύο αυτά πρότυπα παραβίαζαν το άρθρο 17, παράγραφος 3, του κανονισμού 305/2011, καθώς και την εντολή M/131, καθόσον δεν περιείχαν μεθόδους καθορισμού των επιδόσεων όσον αφορά τη μηχανική αντοχή και τη σταθερότητα, την αντοχή στη σύνθλιψη και τη φέρουσα ικανότητα, ιδίως δε σε περίπτωση χρήσης των εν λόγω προϊόντων σε περιοχές με σεισμούς ή πλημμύρες.

8 Εν συνεχεία, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζήτησε, όσον αφορά τα εναρμονισμένα πρότυπα ΕΝ 13341:2005 + A1:2011 και ΕΝ 12285-2:2005, μέχρις ότου υπάρξουν εναρμονισμένες μέθοδοι ελέγχου σχετικά με τη μηχανική αντοχή και τη σταθερότητα, την αντοχή στη σύνθλιψη και τη φέρουσα ικανότητα σε περίπτωση χρήσης σε περιοχές με σεισμούς ή πλημμύρες, τα στοιχεία αναφοράς των προτύπων να δημοσιευθούν με περιορισμό στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή, επικουρικώς, για τις θερμοπλαστικές σταθερές δεξαμενές και για τις χαλύβδινες δεξαμενές που είναι κατασκευασμένες σε εργοστάσιο, να αποσυρθούν από την *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

9 Κατόπιν διαβούλευσης με τη μόνιμη επιτροπή δομικών κατασκευών που έχει συσταθεί με το άρθρο 64 του κανονισμού 305/2011, η Επιτροπή παρέπεμψε το ζήτημα στην επιτροπή του άρθρο 22 του κανονισμού [1025/2012]. Η τελευταία αυτή επιτροπή διατύπωσε γνώμη επί των επίσημων ενστάσεων.

10 Στις 6 Νοεμβρίου 2017 η Επιτροπή εξέδωσε [τις δεύτερες επίδικες αποφάσεις].

11 Το άρθρο 1 της απόφασης 2017/1995 ορίζει τα εξής:

"Τα στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου ΕΝ 13341:2005 + A1:2011 'Θερμοπλαστικές σταθερές δεξαμενές για υπέργεια αποθήκευση καυσίμου θέρμανσης, κηροσίνης και πετρελαίου οικιακής χρήσης – Πολυαιθυλένιο διά εμφυσήσεως και περιστροφής και πολυαμίδιο 6 με ανιοντικό πολυμερισμό δεξαμενών – Απαιτήσεις και μέθοδοι δοκιμών' διατηρούνται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*."

12 Το άρθρο 1 της απόφασης 2017/1996 ορίζει τα εξής:

"Τα στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου ΕΝ 12285-2:2005 'Χαλύβδινες δεξαμενές κατασκευασμένες σε εργοστάσιο – Μέρος 2: Οριζόντιες κυλινδρικές δεξαμενές απλού και διπλού τοιχώματος για υπέργεια αποθήκευση εύφλεκτων και μη εύφλεκτων υγρών που ρυπαίνουν το νερό' διατηρούνται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης."»

Οι προσφυγές ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και οι αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις

Υπόθεση T-229/17

18 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Απριλίου 2017, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση, αφενός, των πρώτων επίδικων αποφάσεων και, αφετέρου, της ανακοίνωσης «εφαρμογής».

19 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 4 Αυγούστου 2017, η Δημοκρατία της Φινλανδίας ζήτησε να παρέμβει υπέρ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Με απόφαση της 1ης Σεπτεμβρίου 2017 ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου επέτρεψε την παρέμβαση αυτή.

20 Δυνάμει του άρθρου 86, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατέθεσε τρία υπομνήματα προσαρμογής στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 9 Οκτωβρίου 2017, στις 2 Μαρτίου 2018 και στις 20 Μαΐου 2018, ζητώντας την ακύρωση των άλλων τριών επίδικων ανακοινώσεων.

21 Προς στήριξη της προσφυγής της η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας προέβαλε τρεις λόγους ακυρώσεως, εκ των οποίων ο πρώτος αφορούσε παράβαση ουσιώδους τύπου που απέρρεε από το άρθρο 18 του κανονισμού 305/2011, ο δεύτερος παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης και ο τρίτος παράβαση των ουσιαστικών διατάξεων του εν λόγω κανονισμού.

22 Με την πρώτη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή ως εν μέρει απαράδεκτη, όσον αφορά την ανακοίνωση «εφαρμογής» και τις άλλες τρεις επίδικες ανακοινώσεις, και εν μέρει ως αβάσιμη, όσον αφορά τις πρώτες επίδικες αποφάσεις.

Η υπόθεση T-53/18

23 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 31 Ιανουαρίου 2018, άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση των δεύτερων επίδικων αποφάσεων.

24 Προς στήριξη της προσφυγής της η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας προέβαλε δύο λόγους ακυρώσεως, εκ των οποίων ο πρώτος αφορούσε, κατ' ουσίαν, παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης και ο δεύτερος παράβαση ουσιαστικών διατάξεων του κανονισμού 305/2011.

25 Με τη δεύτερη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή στο σύνολό της.

Οι διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων

26 Με την αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την πρώτη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

– να ακυρώσει τις πρώτες επίδικες αποφάσεις·

– να ακυρώσει την ανακοίνωση «εφαρμογής» καθώς και τις άλλες τρεις επίδικες ανακοινώσεις·

– επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο όσον αφορά τα αιτήματα ακυρώσεως των πρώτων επίδικων αποφάσεων, της ανακοίνωσης «εφαρμογής» και των άλλων τριών επίδικων ανακοινώσεων·

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

27 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας ζητεί από το Δικαστήριο να δεχθεί τα αιτήματα της αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στην υπόθεση C-475/19 P.

28 Με την αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση C-688/19 P η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει τη δεύτερη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

– να ακυρώσει τις δεύτερες επίδικες αποφάσεις·

– επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο όσον αφορά τα αιτήματα ακυρώσεως των δεύτερων επίδικων αποφάσεων·

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

29 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει τις αιτήσεις αναιρέσεως στο σύνολό τους·

– να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

30 Με απόφαση του προέδρου του πρώτου τμήματος, της 15ης Σεπτεμβρίου 2020, οι υποθέσεις C-475/19 P και C-688/19 P ενώθηκαν προς έκδοση κοινής απόφασης.

Επί των αιτήσεων αναιρέσεως

Επί της ενστάσεως απαραδέκτου

Επιχειρήματα των διαδίκων

31 Η Επιτροπή προβάλλει ένσταση απαραδέκτου των αιτήσεων αναιρέσεως, υποστηρίζοντας ότι αυτές επαναλαμβάνουν απλώς τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και δεν προσδιορίζουν τα επικρινόμενα σημεία των αναιρεσιβαλλόμενων αποφάσεων.

32 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητεί την απόρριψη της ένστασης απαραδέκτου.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

33 Από το άρθρο 168, παράγραφος 1, στοιχείο δ', και το άρθρο 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να προσδιορίζει επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία του σκεπτικού της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και να παραθέτει με ακρίβεια τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν κατά συγκεκριμένο τρόπο το αίτημα αυτό, άλλως η αίτηση αναιρέσεως ή ο οικείος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτα. Επομένως, δεν πληροί τις απαιτήσεις περί αιτιολογήσεως που απορρέουν από τις διατάξεις αυτές αίτηση αναιρέσεως η οποία περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων και των επιχειρημάτων που

προβλήθηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Εντούτοις, σε περίπτωση που ο αναιρεσείων αμφισβητεί την ερμηνεία ή την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης από το Γενικό Δικαστήριο, τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν πρωτοδίκως μπορούν να αποτελέσουν εκ νέου αντικείμενο συζητήσεως κατά την εξέταση αιτήσεως αναιρέσεως [διάταξη της 5ης Σεπτεμβρίου 2019, Iceland Foods κατά EUIPO, C-162/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2019:686, σκέψη 5 (γνώμη του γενικού εισαγγελέα, σημείο 6 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία)].

34 Εν προκειμένω, οι αιτήσεις αναιρέσεως, εξεταζόμενες συνολικά, προσδιορίζουν με επαρκή ακρίβεια τα επικρινόμενα σημεία των αναιρεσιβαλλόμενων αποφάσεων, καθώς και τους λόγους για τους οποίους, κατά την αναιρεσείουσα, οι σκέψεις αυτές ενέχουν πλάνη περί το δίκαιο, και συνεπώς δεν περιορίζονται σε απλή επανάληψη ή αναπαραγωγή των επιχειρημάτων που παρουσιάστηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, όπως διατείνεται η Επιτροπή, με αποτέλεσμα να παρέχεται στο Δικαστήριο η δυνατότητα να ασκήσει έλεγχο νομιμότητας.

35 Δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα τήρησε, επομένως, τις απαιτήσεις αιτιολόγησης που υπομνήσθηκαν στη σκέψη 33 της παρούσας απόφασης, η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή πρέπει να απορριφθεί.

Επί της ουσίας

36 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας προβάλλει τρεις λόγους αναιρέσεως. Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 263, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, καθόσον, κατ' ουσίαν, στην πρώτη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η ανακοίνωση «εφαρμογής» και οι άλλες τρεις επίδικες ανακοινώσεις παρήγαν έννομα αποτελέσματα διακριτά από εκείνα των πρώτων επίδικων αποφάσεων. Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει το άρθρο 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 305/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 17, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού, καθόσον οι εν λόγω οι διατάξεις δεν παρείχαν απλώς τη σχετική εξουσία στην Επιτροπή, αλλά συγχρόνως την υποχρέωναν να λάβει κάποιο από τα μέτρα που είχε προτείνει η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, σε συνδυασμό με το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, και το άρθρο 17 παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, καθόσον οι διατάξεις αυτές υποχρέωναν την Επιτροπή να εξετάσει αν τα πρότυπα τα οποία αφορούσαν οι πρώτες επίδικες αποφάσεις έθεταν σε κίνδυνο την τήρηση των βασικών απαιτήσεων δομικών έργων.

37 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας παρενέβη προς στήριξη του δεύτερου και του τρίτου λόγου αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P.

38 Στην υπόθεση C-688/19 P η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας προβάλλει δύο λόγους προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως. Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 305/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 17, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο παρέβλεψε ότι οι διατάξεις αυτές δεν παρείχαν απλώς στην Επιτροπή τη σχετική εξουσία αλλά συγχρόνως την υποχρέωναν να λάβει κάποιο από τα μέτρα που είχε προτείνει η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η δεύτερη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει το άρθρο 18, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, σε συνδυασμό με το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, και με το άρθρο 17, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο παρέβλεψε ότι οι διατάξεις αυτές υποχρέωναν την Επιτροπή να ελέγξει αν τα πρότυπα τα οποία αφορούν οι δεύτερες επίδικες αποφάσεις έθεταν σε κίνδυνο την τήρηση των βασικών απαιτήσεων δομικών έργων.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P, ο οποίος στηρίζεται στον προβαλλόμενο «νομικό χαρακτήρα» των επίδικων ανακοινώσεων

– Επιχειρήματα των διαδίκων

39 Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως που προβάλλεται από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αποτελείται από δύο σκέλη.

40 Με το πρώτο σκέλος η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, αντιθέτως προς όσα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, η ανακοίνωση «εφαρμογής» και οι άλλες τρεις επίδικες ανακοινώσεις παράγουν δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο 17, παράγραφος 5, του κανονισμού 305/2011, η δημοσίευση του καταλόγου των αναφορών των εναρμονισμένων προτύπων στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* από την Επιτροπή θα είχε ως αποτέλεσμα να επιτραπεί η χρήση ενός εναρμονισμένου προτύπου από την ημερομηνία έναρξης της περιόδου συνύπαρξης και να καταστεί υποχρεωτική η χρήση του από την ημερομηνία λήξης της περιόδου συνύπαρξης, για την κατάρτιση δήλωσης επιδόσεων για δομικό προϊόν το οποίο καλύπτει το πρότυπο αυτό. Επομένως, κακώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι οι ανωτέρω ανακοινώσεις στερούνταν νέων εννόμων αποτελεσμάτων σε σχέση με τα αποτελέσματα των πρώτων επίδικων αποφάσεων.

41 Με το δεύτερο σκέλος η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο κακώς κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ίδια όφειλε να αποδείξει ότι οι εν λόγω ανακοινώσεις είχαν επηρεάσει τα συμφέροντά της ή είχαν τροποποιήσει ουσιωδώς τη νομική της κατάσταση, ενώ τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να αποδεικνύουν ότι η πράξη παράγει έννομα αποτελέσματα που τα αφορούν προσωπικά ή θίγουν τα συμφέροντά τους.

42 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη του λόγου αυτού ως προς αμφότερα τα σκέλη του.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

43 Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει κατ' ουσίαν από τις σκέψεις 42, 43 και 64 της πρώτης αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, οι πρώτες επίδικες αποφάσεις παρήγαγαν έννομα αποτελέσματα έναντι της αναιρεσείουσας, τόσο κατά το μέρος που το κύριο αίτημά της απορρίφθηκε, όσο και κατά το μέρος που το επικουρικό αίτημά της έγινε εν μέρει δεκτό. Η μερική αποδοχή του αιτήματος αυτού είναι αυτή που προκάλεσε την έκδοση των τεσσάρων επίδικων ανακοινώσεων από την Επιτροπή, για τους σκοπούς της σχετικής εφαρμογής.

44 Κατά συνέπεια, όπως ορθώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 49 της πρώτης αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, οι ανακοινώσεις που εξέδωσε η Επιτροπή στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού 305/2011, στο μέτρο που αφορούν μόνο την επικαιροποίηση του καταλόγου του συνόλου των αναφορών των εναρμονισμένων προτύπων, κατόπιν της μερικής αποδοχής επιφύλαξης που διατύπωσε κράτος μέλος βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, στην πραγματικότητα αναφέρονται, απλώς, στα επίμαχα εναρμονισμένα πρότυπα, χωρίς να παράγουν έννομα αποτελέσματα πέραν όσων έχουν ήδη παραχθεί έναντι του εν λόγω κράτους μέλους από τις αποφάσεις που εκδόθηκαν από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού.

45 Στο μέτρο που, όπως συνάγεται από τις σκέψεις 43 έως 45 της πρώτης αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, αυτό που προκύπτει από το αντικείμενο, το περιεχόμενο και το πλαίσιο της ανακοίνωσης «εφαρμογής» και των άλλων τριών επίδικων ανακοινώσεων και, ως εκ τούτου, από εμπεριστατωμένη ανάλυση των εν λόγω ανακοινώσεων, είναι ότι οι ανακοινώσεις αυτές, κατ' ουσίαν, απλώς επαναλάμβαναν τους περιορισμούς που είχαν ήδη τεθεί με τις πρώτες επίδικες αποφάσεις, το Γενικό Δικαστήριο βασίμως έκρινε ότι οι εν λόγω ανακοινώσεις δεν μπορούσαν να παραγάγουν αυτοτελή έννομα αποτελέσματα.

46 Επομένως, το υπό κρίση σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

47 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, αυτό δεν μπορεί παρά να απορριφθεί ως αλυσιτελές, δεδομένου ότι θα μπορούσε να ευδοκιμήσει μόνον εφόσον είχε διαπιστωθεί ότι οι ανακοινώσεις που εξέδωσε η Επιτροπή στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού 305/2011 παρήγαν αυτοτελή έννομα αποτελέσματα.

48 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δεύτερου και του τρίτου λόγου αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P και επί του πρώτου και του δεύτερου λόγου αναιρέσεως στην υπόθεση C-688/19 P, σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 305/2011

– Επιχειρήματα των διαδίκων

49 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P και τον πρώτο λόγο αναιρέσεως στην υπόθεση C-688/19 P, υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 305/2011. Επισημαίνεται ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P και ο πρώτος λόγος αναιρέσεως στην υπόθεση C-688/19 P, έκαστος των οποίων περιλαμβάνει τρία σκέλη, έχουν παρόμοια διατύπωση.

50 Με το πρώτο και το δεύτερο σκέλος η αναιρεσείουσα επισημαίνει ότι η Επιτροπή δικαιούται να διατυπώνει επιφύλαξη σε σχέση με συγκεκριμένο εναρμονισμένο πρότυπο, όπως άλλωστε της πρότεινε η αναιρεσείουσα να πράξει στην προκειμένη περίπτωση. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν έχει μόνον τη δυνατότητα αλλά και την υποχρέωση να προκαλεί τη μερική μόνον επέλευση των έννομων συνεπειών που προβλέπονται από τον κανονισμό αυτόν, όσον αφορά πρότυπο το οποίο δεν ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις που προβλέπονται στη σχετική εντολή, όπως προκύπτει σαφώς από το γράμμα του άρθρου 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 305/2011.

51 Υποστηρίζει, περαιτέρω, ότι από το άρθρο 17, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού αυτού προκύπτει ότι, κατά τη δημοσίευση των εναρμονισμένων προτύπων που συμμορφώνονται με τις ληφθείσες εντολές, η Επιτροπή οφείλει να δημοσιεύει μόνον τις αναφορές των προτύπων που συμμορφώνονται πλήρως με τις εντολές αυτές.

52 Εξάλλου, δεδομένου ότι η διαδικασία του άρθρου 18 του κανονισμού 305/2011 αποτελεί το συμπλήρωμα της διαδικασίας του άρθρου 17, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, του ίδιου κανονισμού, αυτό που απαγορεύει η τελευταία αυτή διάταξη δεν θα μπορούσε να επιτρέπεται από το άρθρο 18, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού.

53 Με το τρίτο σκέλος η αναιρεσείουσα βάλλει κατά της «ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως» που αναγνώρισε το Γενικό Δικαστήριο στην Επιτροπή με την πρώτη και τη δεύτερη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Συγκεκριμένα, όπως έκρινε το Δικαστήριο στη σκέψη 43 της απόφασης της 27ης Οκτωβρίου 2016, James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821), καίτοι η επεξεργασία εναρμονισμένου προτύπου έχει ανατεθεί σε οργανισμό ιδιωτικού δικαίου, εντούτοις αποτελεί απαραίτητο και υπαγόμενο σε αυστηρούς όρους μέτρο εφαρμογής των βασικών απαιτήσεων που ορίζει το δίκαιο της Ένωσης, το οποίο υλοποιείται με πρωτοβουλία και υπό τη διεύθυνση και τον έλεγχο της Επιτροπής. Στο πλαίσιο αυτό, εναπόκειται στην Επιτροπή να εκπληρώσει την αποστολή του ελέγχου των τυπικών και ουσιαστικών πτυχών.

54 Όσον αφορά τον τρίτο λόγο αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P και τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως στην υπόθεση C-688/19 P, και οι λόγοι αυτοί έχουν παρόμοια διατύπωση.

55 Κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 305/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, και το άρθρο 17, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού, η Επιτροπή οφείλει να εξετάζει αν τα εναρμονισμένα πρότυπα παρέχουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να μεριμνούν για την τήρηση των βασικών απαιτήσεων δομικών έργων. Συγκεκριμένα, τα εναρμονισμένα πρότυπα θα πρέπει να καθιστούν δυνατή την αξιολόγηση των επιδόσεων ενός δομικού προϊόντος οι οποίες αντιστοιχούν στα χαρακτηριστικά του προϊόντος που είναι ουσιώδη προκειμένου να ικανοποιηθούν οι βασικές απαιτήσεις δομικών έργων.

56 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας, παρεμβαίνοντας προς στήριξη του δευτέρου και του τρίτου λόγου αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P, υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβλεψε το γεγονός ότι η Επιτροπή υποχρεούται, κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 305/2011, να εξακριβώνει αν ένα εναρμονισμένο πρότυπο μπορεί να ικανοποιήσει τις βασικές απαιτήσεις δομικών έργων, σε σχέση με όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από την εντολή στην οποία στηρίζεται το πρότυπο αυτό. Επομένως, αν αποδειχθεί ότι κάποιο πρότυπο είναι καθ' οιονδήποτε τρόπο ελλιπές, η Επιτροπή υποχρεούται να αναγνωρίσει ότι, στο μέτρο που το εν λόγω πρότυπο δεν καλύπτει τα κριτήρια αξιολόγησης των βασικών απαιτήσεων που προβλέπονται από την εντολή, τα κράτη μέλη διατηρούν τη δυνατότητα να θεσπίζουν εθνικές απαιτήσεις για τα συγκεκριμένα ουσιώδη χαρακτηριστικά.

57 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη του δεύτερου και του τρίτου λόγου αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P καθώς και του πρώτου και του δεύτερου λόγου αναιρέσεως στην υπόθεση C-688/19 P.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

58 Κατά πρώτον, από το γράμμα του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 305/2011 προκύπτει ότι η διαδικασία επίσημης ένστασης κινείται όταν ένα κράτος μέλος ή η Επιτροπή θεωρεί ότι ένα εναρμονισμένο πρότυπο δεν ανταποκρίνεται «πλήρως» στις απαιτήσεις που προβλέπονται στη σχετική εντολή, κατάσταση η οποία περιλαμβάνει τόσο την περίπτωση στην οποία το πρότυπο είναι ελλιπές υπό το πρίσμα της εντολής όσο και την περίπτωση στην οποία το πρότυπο δεν λαμβάνει υπόψη την εντολή ως προς ορισμένα σημεία.

59 Δυνάμει της ίδιας αυτής διάταξης, όταν υποβάλλεται ένσταση, εναπόκειται στην Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με τη μόνιμη επιτροπή δομικών κατασκευών και την επιτροπή που έχει συσταθεί με το άρθρο 22 του κανονισμού 1025/2012, να εκτιμήσει αν το πρότυπο πληροί, τουλάχιστον εν μέρει, τις απαιτήσεις της εντολής. Σε μια τέτοια περίπτωση, η Επιτροπή οφείλει εν συνεχεία να αποφασίσει αν το πρότυπο ή το τμήμα του που πληροί τις εν λόγω απαιτήσεις πρέπει να δημοσιευθεί ή να διατηρηθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, εν όλω ή εν μέρει, ή αν πρέπει να αποσυρθεί από αυτή.

60 Αντιθέτως, το άρθρο 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 305/2011 δεν προβλέπει ότι το θεσμικό αυτό όργανο μπορεί να συνοδεύσει την αναφορά εναρμονισμένου προτύπου με επιφυλάξεις όπως αυτές που επιθυμεί η αναιρεσείουσα, πέραν της μερικής δημοσίευσης ή διατήρησης.

61 Είναι αληθές ότι η λέξη «μερικώς» που χρησιμοποιείται, μεταξύ άλλων, στη γαλλική και την ιταλική απόδοση του άρθρου 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 305/2011, αντιστοιχεί, σε άλλες γλωσσικές αποδόσεις της ίδιας διάταξης, όπως η γερμανική, η αγγλική, η ισπανική και η πολωνική, στη φράση «με επιφυλάξεις» ή «με περιορισμούς». Ωστόσο, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 18 του κανονισμού αυτού, η Επιτροπή δεν θα μπορούσε να επιτρέπει στα κράτη μέλη, μέσω επιφύλαξης, να συμπληρώνουν το περιεχόμενο προτύπου το οποίο δεν είναι πλήρως εναρμονισμένο, ειδάλλως θα οικειοποιούνταν τις αρμοδιότητες που αναγνωρίζονται τόσο από το άρθρο 17 όσο και από το άρθρο 18, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού στους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, οι οποίοι είναι οι μόνοι εξουσιοδοτημένοι να καθορίζουν ή να αναθεωρούν το περιεχόμενο του προτύπου υπό το πρίσμα της εντολής που τους έχει δοθεί.

62 Επισημαίνεται περαιτέρω, επί του ίδιου ζητήματος, ότι η μη δημοσίευση, η δημοσίευση ή η διατήρηση, εν όλω ή εν μέρει, καθώς και η αφαίρεση των αναφορών σε πρότυπο το οποίο είναι πλήρως ή εν μέρει σύμφωνο προς την αντίστοιχη εντολή, παραμένει ευχέρεια που παρέχεται στην Επιτροπή, ανάλογα με τη γνώμη της επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 22 του κανονισμού 1025/2012, και όχι υποχρέωση που βαρύνει το εν λόγω θεσμικό όργανο.

63 Εν προκειμένω, αφενός, στη σκέψη 94 της πρώτης αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς έκρινε ότι το επιχείρημα της αναιρεσείουσας ότι η Επιτροπή δεν αξιολόγησε τη συμμόρφωση των επίμαχων εναρμονισμένων προτύπων με την αντίστοιχη εντολή ήταν ουσία αβάσιμο, στο μέτρο που, στις αιτιολογικές σκέψεις 9, 11, 14 και 15 των πρώτων επίδικων αποφάσεων, το εν λόγω θεσμικό όργανο είχε δεχθεί, όσον αφορά τις επίμαχες ρήτρες, ότι έλειπαν τα κριτήρια και οι μέθοδοι που απαιτούνταν για την αξιολόγηση της επίδοσης άλλων επικίνδυνων ουσιών, με αποτέλεσμα οι ρήτρες αυτές, δεδομένου ότι δεν μπορούσαν να εφαρμοστούν, να πρέπει να αποκλεισθούν ρητώς από τις επίμαχες αναφορές των εναρμονισμένων προτύπων. Κατ' αυτόν τον τρόπο, με τις πρώτες επίδικες αποφάσεις, η Επιτροπή έκανε χρήση της ευχέρειας που της αναγνωρίζεται να διατηρεί μόνον εν μέρει τις αναφορές στα εναρμονισμένα πρότυπα.

64 Αφετέρου, στις σκέψεις 42 και 44 της δεύτερης αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης το Γενικό Δικαστήριο ορθώς επισήμανε ότι, έστω και αν «τα εν λόγω εναρμονισμένα πρότυπα δεν αντιστοιχούν πλήρως στην αντίστοιχη εντολή και τα χαρακτηριστικά επιδόσεων όπως η αντοχή στη σύνθλιψη, η φέρουσα ικανότητα και η στεγανότητα δεν περιλαμβάνονται στις μεθόδους και τα κριτήρια αξιολόγησης των επιδόσεων των επίμαχων εναρμονισμένων προτύπων», το γεγονός αυτό δεν μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα «την ακύρωση των [δεύτερων επίδικων] αποφάσεων, δεδομένου ότι η εν λόγω εντολή δεν έκανε καμία αναφορά στη θέσπιση κριτηρίων επίδοσης για την εγκατάσταση ή τη χρήση δεξαμενών σε περιοχές με σεισμούς ή πλημμύρες».

65 Κατά δεύτερον, υπενθυμίζεται ότι, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 2 του κανονισμού 305/2011, μολονότι σύμφωνα με τους κανόνες των κρατών μελών, τα «δομικά έργα» πρέπει να σχεδιάζονται και να εκτελούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια ατόμων, οικόσιτων ζώων ή περιουσιών, ούτε να προκαλείται ζημία στο περιβάλλον, οι κανόνες αυτοί έχουν άμεση επίδραση στις απαιτήσεις των «δομικών προϊόντων» οι οποίες, με τη σειρά τους, λόγω των αποκλίσεων που παρουσιάζουν, εμποδίζουν το εμπόριο εντός της Ένωσης.

66 Προκειμένου, επομένως, να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων αυτών, ο κανονισμός 305/2011 έχει ως αντικείμενο, σύμφωνα με το άρθρο 1, να θεσπίσει τους όρους για τη διαθεσιμότητα και διάθεση στην αγορά «δομικών προϊόντων», με την κατάρτιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την έκφραση της επίδοσης των δομικών προϊόντων σε σχέση με τα ουσιώδη χαρακτηριστικά τους και σχετικά με τη χρήση της σήμανσης CE στα εν λόγω προϊόντα.

67 Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 305/2011, κράτος μέλος δεν μπορεί να απαγορεύει ούτε να εμποδίζει, εντός της επικράτειάς του ή υπό την ευθύνη του, τη διαθεσιμότητα στην αγορά ή τη χρήση των «δομικών προϊόντων» που φέρουν τη σήμανση CE, «όταν οι δηλωθείσες επιδόσεις αντιστοιχούν στις απαιτήσεις για τη χρήση αυτή στο συγκεκριμένο κράτος μέλος».

68 Στο πλαίσιο αυτό, η δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για τη ρύθμιση των δικών τους μεθόδων αξιολόγησης των «δομικών προϊόντων» όσον αφορά τα ζητήματα που δεν καλύπτονται από εναρμονισμένο πρότυπο θα μπορούσε να περιορίσει, κατά παράβαση του σκοπού του κανονισμού 305/2011, την ελεύθερη κυκλοφορία των δομικών προϊόντων που συμμορφώνονται προς το εναρμονισμένο πρότυπο, στο μέτρο που θα υπήρχε ο κίνδυνος οι κατασκευαστές «δομικών προϊόντων» να αντιμετωπίσουν αποκλίνουσες εθνικές διαδικασίες και κριτήρια σε σημείο που θα μπορούσε να παρεμποδιστεί η πραγματική πρόσβαση των προϊόντων τους στην αγορά. Όταν ένα «δομικό προϊόν» δεν καλύπτεται ή δεν καλύπτεται πλήρως από εναρμονισμένο πρότυπο, με αποτέλεσμα οι επιδόσεις που αντιστοιχούν στα ουσιώδη χαρακτηριστικά του να μην μπορούν να

αξιολογηθούν πλήρως σύμφωνα με το υφιστάμενο εναρμονισμένο πρότυπο, εναπόκειται στον κατασκευαστή να υποβάλει, ενδεχομένως, αίτηση για ευρωπαϊκή τεχνική αξιολόγηση, σύμφωνα με το άρθρο 19 του εν λόγω κανονισμού.

69 Ωστόσο, όπως υπενθυμίζεται στην αιτιολογική σκέψη 3 του κανονισμού 305/2011, ο κανονισμός αυτός θα πρέπει να μην περιορίζει το δικαίωμα των κρατών μελών να προσδιορίζουν τις απαιτήσεις που θεωρούν αναγκαίες για να διασφαλιστεί η προστασία της υγείας, του περιβάλλοντος και των εργαζομένων όταν χρησιμοποιούν δομικά προϊόντα.

70 Επομένως, ένα κράτος μέλος μπορεί να επιβάλλει ειδικούς κανόνες για την εγκατάσταση και τη χρήση των «δομικών προϊόντων», εφόσον οι κανόνες αυτοί δεν περιλαμβάνουν απαιτήσεις που αποκλίνουν από τα εναρμονισμένα πρότυπα όσον αφορά την αξιολόγηση των εν λόγω προϊόντων ή τη χρήση της σήμανσης CE επί των προϊόντων αυτών.

71 Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στη σκέψη 102 της πρώτης αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι δεν ήταν δυνατόν η Επιτροπή να διατυπώσει επιφύλαξη που θα διευκρίνιζε ότι τα κράτη μέλη επιτρέπεται να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις σχετικά με τις μεθόδους δοκιμών και τους ελέγχους όσον αφορά την έκλυση άλλων επικινδύνων ουσιών.

72 Περαιτέρω, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς έκρινε, στις σκέψεις 51 και 55 της δεύτερης αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η χρήση δεξαμενών σε περιοχές με σεισμούς ή πλημμύρες δεν ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής των επίμαχων εναρμονισμένων προτύπων, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατόν τα πρότυπα αυτά να συμπληρωθούν, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 305/2011, με την πρόβλεψη σχετικού περιορισμού.

73 Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 70 της παρούσας απόφασης, τα κράτη μέλη επιτρέπεται, ωστόσο, να επιβάλλουν ειδικούς κανόνες για την εγκατάσταση και τη χρήση των «δομικών προϊόντων», εφόσον οι εν λόγω κανόνες δεν περιλαμβάνουν απαιτήσεις αποκλίνουσες από τα εναρμονισμένα πρότυπα που στηρίζονται στον κανονισμό 305/2011.

74 Κατά τρίτον, μολονότι τα εναρμονισμένα πρότυπα συνδέονται, δυνάμει των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 2, σημείο 4, του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 2, και του άρθρου 17, παράγραφος 3, του κανονισμού 305/2011, με τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των «δομικών προϊόντων» και με τις βασικές απαιτήσεις «δομικών έργων», εντούτοις ο κανονισμός αυτός αποσκοπεί στην εναρμόνιση όχι των απαιτήσεων που ισχύουν για τα έργα αυτά, αλλά μόνο του τρόπου αξιολόγησης και δήλωσης των επιδόσεων των «δομικών προϊόντων». Δεδομένου ότι οι μέθοδοι και τα κριτήρια αξιολόγησης των επιδόσεων των «δομικών προϊόντων» που ορίζονται στα εναρμονισμένα πρότυπα πρέπει απλώς να μπορούν να εξασφαλίζουν ότι οι επιδόσεις των εν λόγω προϊόντων πληρούν τα ουσιώδη χαρακτηριστικά που αντιστοιχούν στις βασικές απαιτήσεις «δομικών έργων», σκοπός των προτύπων αυτών δεν είναι να διασφαλίσουν, από μόνα τους, την τήρηση των βασικών απαιτήσεων.

75 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι με την πρώτη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε ορθή εφαρμογή των ανωτέρω αρχών κρίνοντας, στη σκέψη 95 της απόφασης αυτής, ότι, αφενός, σκοπός των εναρμονισμένων προτύπων δεν είναι η διασφάλιση της τήρησης των βασικών απαιτήσεων «δομικών έργων», τις οποίες καθορίζουν τα κράτη μέλη, αλλά ότι, αφετέρου, στις διατάξεις τους σχετικά με τα «δομικά προϊόντα», οι οποίες διασφαλίζουν την τήρηση των βασικών απαιτήσεων, τα κράτη μέλη υποχρεούνται, προκειμένου να διασφαλίσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων αυτών, να χρησιμοποιούν τα εναρμονισμένα πρότυπα για την αξιολόγηση της επίδοσης των εν λόγω προϊόντων.

76 Ομοίως, στη σκέψη 96 της ίδιας απόφασης το Γενικό Δικαστήριο ορθώς δέχθηκε ότι δεν εναπόκειται στην Επιτροπή να ελέγχει αν τα επίμαχα εναρμονισμένα πρότυπα διασφαλίζουν την τήρηση των βασικών απαιτήσεων «δομικών έργων» όσον αφορά την έκλυση άλλων επικίνδυνων ουσιών, δεδομένου ότι σκοπός των εναρμονισμένων προτύπων είναι να καθιστούν δυνατή την αξιολόγηση των επιδόσεων των «δομικών προϊόντων».

77 Όσον αφορά τη δεύτερη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε, στη σκέψη 49 της απόφασης αυτής, ότι το αίτημα εγγραφής μιας επιφύλαξης στο πεδίο εφαρμογής των αναφορών των επίμαχων εναρμονισμένων προτύπων δεν μπορούσε, εν πάση περιπτώσει, να ευδοκιμήσει βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 305/2011, λόγω του ότι «[επιδίωκε] να προσθέσει στα εν λόγω πρότυπα μια πρόσθετη απαίτηση σχετικά με την εγκατάσταση ή τη χρήση δεξαμενών σε περιοχές με σεισμούς ή πλημμύρες», ενώ η εν λόγω διάταξη δεν προβλέπει τη δυνατότητα μιας τέτοιας προσθήκης.

78 Επομένως, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έλεγξε τη συμμόρφωση των επίμαχων προτύπων σε σχέση με τις αντίστοιχες εντολές και εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή δεν είχε την υποχρέωση να εξακριβώσει αν είχαν γίνει σεβαστές οι βασικές απαιτήσεις.

79 Τέλος, τέταρτον, διαπιστώνεται ότι, στη σκέψη 105 της πρώτης αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και στη σκέψη 58 της δεύτερης αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης το Γενικό Δικαστήριο υπογράμμισε, απλώς, ότι η Επιτροπή δεν είχε υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη εκτίμησης.

80 Συνεπώς, ο δεύτερος και ο τρίτος λόγος αναιρέσεως στην υπόθεση C-475/19 P, καθώς και ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως στην υπόθεση C-688/19 P πρέπει να απορριφθούν.

81 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

82 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη ή όταν γίνεται δεκτή και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αυτό αποφαίνεται επί των εξόδων. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του εν λόγω Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

83 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ηττήθηκε και η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της στα δικαστικά έξοδα, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής που αφορούν τις υπό κρίση αιτήσεις αναιρέσεως και τις διαδικασίες ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

84 Κατά το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

85 Κατά συνέπεια, η Δημοκρατία της Φινλανδίας, παρεμβαίνουσα στο πλαίσιο της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και μετέχουσα στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, φέρει τα δικαστικά έξοδά της.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει τις αιτήσεις αναιρέσεως.

2) Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας φέρει, πέραν των δικαστικών της εξόδων, τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο των υπό κρίση αιτήσεων αναιρέσεως και των διαδικασιών ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3) Η Δημοκρατία της Φινλανδίας φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

(υπογραφές)